



Päijät-Hämeen liitto

The Regional Council of Päijät-Häme

Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman seuranta

Yhteenveto huhtikuu 2024

1 Johdanto

Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma 2021–2025 on maakuntahallituksen helmikuussa 2022 hyväksymä ohjelma, jonka tavoitteena on lisätä työperusteista maahanmuuttoa, maahan muuttaneiden työllisyyttä ja kotoutumista Päijät-Hämeen kunnissa. Maahanmuutto-ohjelman tavoitteen on myös maahanmuuttajien oman osallisuuden ja yhteiskunnallisen yhdenvertaisuuden lisääminen. Maahanmuutto-ohjelma on hyväksytty kaikkien Päijät-Hämeen kuntien sekä Myrskylän ja Pukkilan valtuustoissa kuntien lakisääteiseksi kotouttamisohjelmaksi. Voimassa oleva kotouttamisohjelma on lain mukainen edellytys sille, että kunta saa valtion maksamaa korvausta pakolaisten vastaanottamisesta.

Maahanmuutto-ohjelma on valmisteltu laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ohjelmaan on kirjattu viisi konkreettista tavoitetta. Tavoitteena on ollut, että jokaisen sektorin toimijat, yritykset, oppilaitokset, seurakunta ja muut toimijat tunnistavat omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa sekä toteuttavat ohjelman toimenpiteitä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain tehtävällä kyselyllä. Tämä seuranta koskee ohjelman toimeenpanoa vuonna 2023.

Kotoutumisen toimintaympäristöön ja lainsäädäntöön tuli monia muutoksia vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 alkupuolella lakia kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) muutettiin kahdella eri lakimuutoksella. Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta (936/2022) säätää hyvinvointialueiden roolista kotoutumislaissa. Muutokset liittyvät sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun siirtymiseen kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta (1083/2022) mukaan kotikunnan saaneet tilapäistä suojelua saavat henkilöt ovat kotoutumislain korvausten, kuntaan osoittamisen ja alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden palveluiden piirissä. Muutos koskee ensi sijassa Venäjän hyökkäyssotaa paenneita ukrainalaisia. Laki tuli voimaan 1.3.2023. Tilapäisen suojelun direktiiviä on jatkettu 4.3.2025 saakka.

Kotoutumislain kokonaisuudistus (HE 208/2022 vp) hyväksyttiin eduskunnassa 3.3.2023. Lakiuudistuksen tavoitteena on vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttaneiden kotoutumista, selkeyttää eri toimijoiden vastuita, vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä järjestöjen ja työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä päivittää kotoutumislakia vastaamaan viranomaistehtävien siirtojen aiheuttamiin muutostarpeisiin. Pääministeri Orpon hallitus esittää lakiin muutoksia mm. laskennallisten kuntakorvausten korvausaikaan ja tulkkaus- ja koulutuskustannusten korvauksiin. KOTO-lain muutosesitykset, ns. Jatkopala-HE, olivat lausuntokierroksella syksyllä 2023.

Kotoutumislain kokonaisuudistus, samoin kuin siihen valmisteilla olevat tarkennukset astuvat voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa työvoimapalveluja koskevan kokonaisuudistuksen kanssa. TE-palvelut -uudistus siirtää vastuun työvoimapalveluista valtiolta kunnille.

Talouden voimakas laskusuhdanne vaikutti työperäisen maahanmuuton supistumiseen Suomessa vuoden 2023 loppupuolella. Kansainvälisten opiskelijoiden määrä sen sijaan jatkoi kasvuaan. (Maahanmuuttoviraston tilinpäätös 2023.)

Lahdessa 3.4.2024

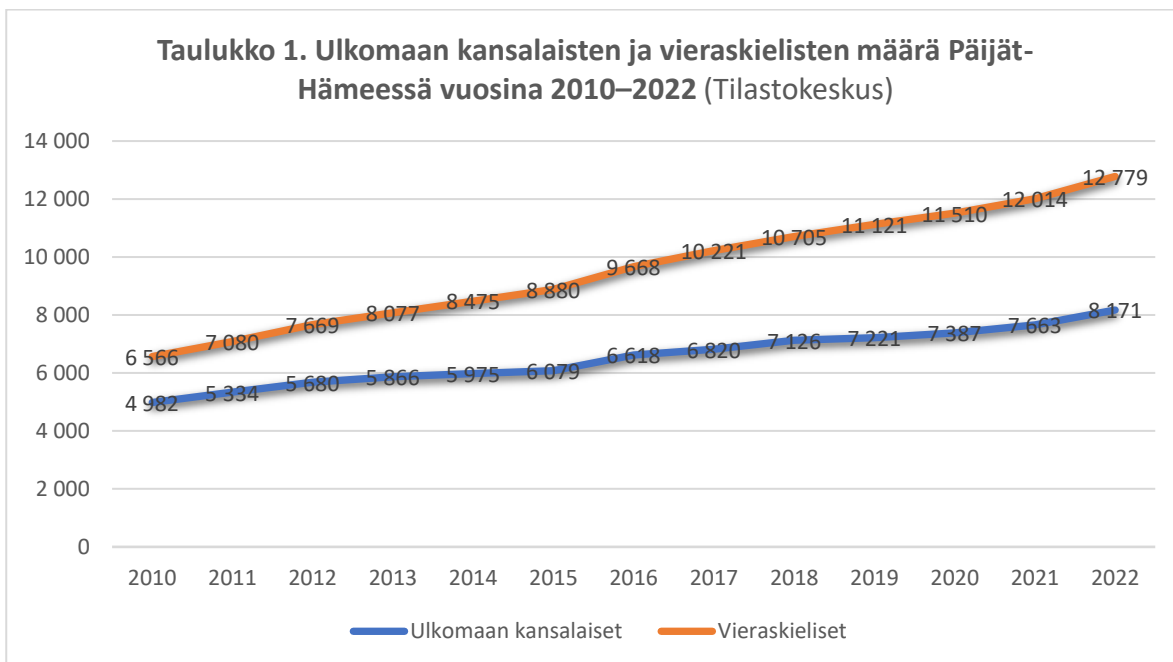
Tarja Parviainen
kuntayhteistyöpäällikkö
Päijät-Hämeen liitto

2 Maahanmuutto-ohjelman tavoitteiden toteutuminen

2.1 Edistämme työ- ja opiskeluperusteista maahanmuuttoa

Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelmassa asetettu tavoite työ- ja opiskeluperusteisen maahanmuuton edistämisestä on linjassa niiden tavoitteiden kanssa, joiden pohjalta kotoutumislakia ja työvoimapalvelulakia ollaan uudistamassa. Tavoitteena on lisätä työperusteista maahanmuuttoa vuoteen 2030 mennessä työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Maahanmuuttovirasto onnistui nopeuttamaan lupakäsittelyjä samaan aikaan hakijamäärän kasvaessa.

Päijät-Hämeessä ulkomaan kansalaisten ja vieraskielisten osuus väestöstä on kasvanut tasaisesti. Vuonna 2015 ulkomaan kansalaisten osuus Päijät-Hämeen väestöstä oli 2,9 %. Vuonna 2022 osuus oli 4 %. Suurimman ulkomaalaisten kansalaisten joukon vuonna 2022 muodostivat virolaiset (1646 henkilöä) ja venäläiset (1425 henkilöä). Vuonna 2023 Suomeen saapuneiden ukrainalaisten määrä väheni edellisvuodesta vajaaseen 20 000 henkilöön. Päijät-Hämeessä ukrainalaisia on alle 2000. Suurin osa ukrainalaista on hakenut tilapäistä suojelua, jonka saatuaan heillä on ollut mahdollisuus tehdä työtä ja saada terveydenhuollon palveluita. Maaliskuusta 2023 alkaen heillä on ollut mahdollisuus hakea kotikuntapaikkaa.



Maahanmuuttajataustaiset opiskelijat

Päijät-Hämeessä oli vuoden 2022 lopussa maahanmuuttajataustaisten korkeakouluopiskelijoiden osuus kaikista ammattikorkeakouluopiskelijoista 9,2 % ja yliopisto-opiskelijoista 11,1 %. Vastaavasti toisen asteen koulutusta suorittavista opiskelijoista oli maahanmuuttajataustaisia lukiolaisista 4,6 % ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelevista 5,1 %. (Lähde: Vipunen.fi)

Työperusteinen maahanmuutto

Hämeen alueelle myönnettiin vuoden 2023 aikana 853 työlupaa. Suurimpana yksittäisenä ammattiryhmänä työluvan saaneissa olivat lähihoitajat. Päijät-Hämeessä myönnettiin eniten työlupia Lahteen (378). Suurimpana kansalaisuusryhmänä työluvan saaneissa olivat filippiiniläiset. (Hämeen ELY.) Työlupia hakevat EU-ETA maiden ulkopuolelta töihin tulevat.

Hämeen alueellinen työlupalinjaus samoin kuin työlupien määriä käsitellään kaksi kertaa vuodessa Hämeen ELY-keskuksen maahanmuuttoasiain toimikunnassa. Työlupahakemukset käsitellään TE-toimistojen työlupayksiköissä ja Maahanmuuttovirastossa.

Esimerkkejä tehdyistä toimenpiteistä työ- ja opiskeluperusteisen maahanmuuton edistämiseksi:

1. Tavoite: Huolehditaan alueen palvelujen saavutettavuudesta vähintään englannin kielellä (julkiset palvelut, verkkosivut).
 - Maahanmuuttajatyön diakonia-asiakkaille tarjotaan maksuton tulkkaus asiakkaan äidinkielellä tai englanniksi. Seurakunnan tuottamat julkiset palvelut (mm. perheasianneuvottelukeskus) tuottavat palveluita vähintään englannin kielellä. Englanninkielisiä verkkosivuja valmistellaan.
 - Salpaus uudistamassa nettisivujaan.
 - LUT:lla Lahdessa useita englanninkielisiä koulutusohjelmia kv-opiskelijoille.
 - Kaikki LABin materiaali on saatavissa englanniksi.
2. Tavoite: Edistetään suomen kielen opiskelumahdollisuuksia (lisätään suomen kielen opetusta oppilaitoksissa, myös kotoajan ulkopuolella), yrityksissä tapahtuva suomen kielen koulutus (EURES), OSSI-portaalin jne. näkyväksi tekeminen.
 - Lahden seurakunnat ovat ohjanneet asiakkaitaan eri oppilaitosten suomen kielen opetukseen ja järjestäneet opetusta myös itse.
 - Tilapäistä suojelua saaville järjestettiin hybridimallin kielikoulutusta, johon sisältyi työelämäjakso työpaikalla.
 - Itä-Hämeen opistolla suomen kielen opetusta maahanmuuttajille.
 - Suomen kielen ja kulttuurin iltaopiskeluryhmiä työssäkäyville maahanmuuttajille.
 - Räätelöidyt TUVA-koulutukset ukrainalaisille; Jotpa -rahoituksella Töissä Suomessa -iltakoulutus oppilaitosyhteistyössä.
 - LAB:ssa aloitettiin filippiiniläisille sairaanhoitajille pätevöittämissä koulutus sairaanhoitajaksi Suomessa (16 hlöä).
3. Tavoite: Kehitetään elinkeinoelämän ja oppilaitosten sekä julkisen sektorin toimijoiden yhteistyössä alueen kansainvälistä näkyvyyttä ja rekrytointitapahtumia (viestintäkampanja). Hyödynnetään alueella opiskelleita kv-opiskelijoita sekä ulkosuomalaisia alueen markkinoinnissa (ambassador-toiminta, some-vaikuttajat).
 - Heinolassa paljon yrityksiä, jotka ovat palkanneet maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Jyränkölän Settlementillä hanke, jonka avulla palkattu sairaanhoitajia Intiasta.
 - Oppilaitosyhteistyötä on tiivistetty: tulossa tilaisuus kv-opiskelijoille. Hankeyhteistyöt ELY:n kanssa. International Work Lahti sekä International House Lahti valmistelussa.
 - Vuonna 2023 käynnistyi mm. LUTin ja LABin yhteinen kv-opiskelijoille suunnattu integraatiosuunnitelman implementointi. Jo ennen on kehitetty mm. S2-opintopolkua ja kv-opiskelijoille suunnattuja urapalveluja.

4. Tavoite: Lisätään työelämää koskevaa viestintää, tiedotusta ja neuvontaa työnantajille (viestintäkampanja) kansainvälisen työvoiman rekrytoinnista.
 - Järjestetty Työpaikkasuomi-koulutusta.
 - Työnantajayhteistyötä tehty erityisesti ukrainalaisten osalta.
 - Työnantajarajapintaa tuetaan jatkuvasti mm. Tulevaisuuden Osaajat Lahti -ohjelman kautta
 - ELY:n kautta mm. Team-Finland palveluohjaus.

5. Tavoite: Parannetaan yritysten ja oppilaitosten palveluja maahan muuttaville (tervetulopaketti sisältäen opastusta lupaprosesseissa, tietoa kielenopetuksesta sekä itseopiskelumahdollisuuksista sekä koontia kotiutumista helpottavista palveluista ja muuta tietoa alueesta).
 - LABin ja LUTin kv-opiskelijoille kattavasti infoa: [Welcome to eLAB! | eLAB](#)

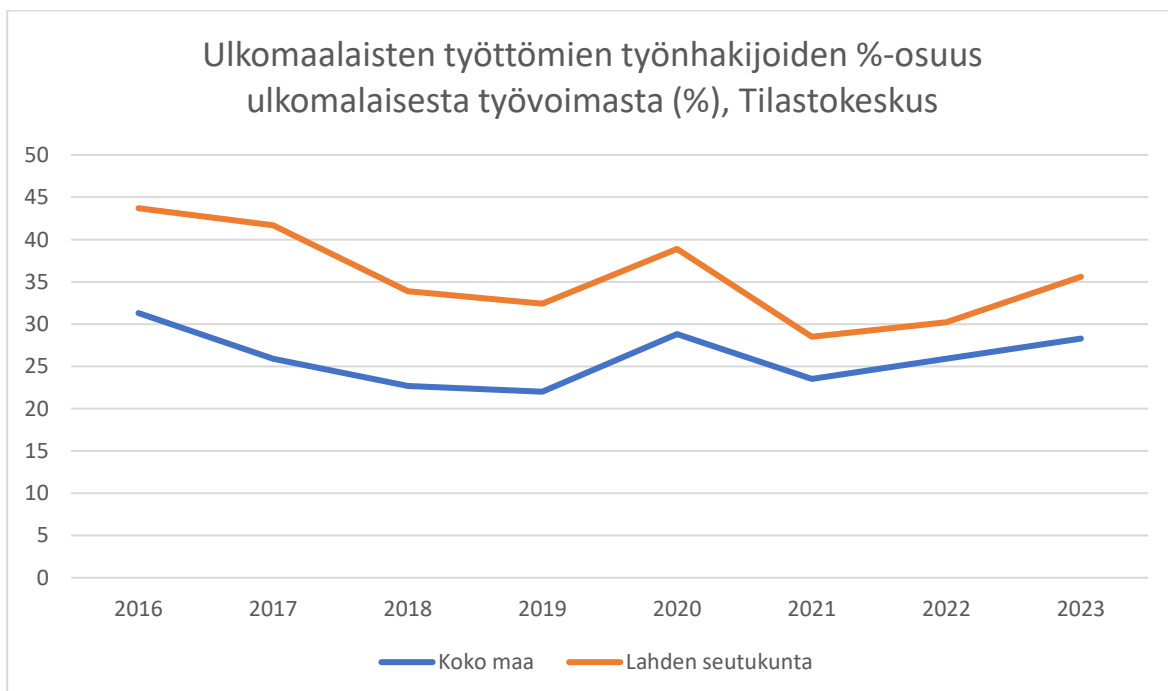
2.2 Lisäämme maahan muuttaneiden työllisyyttä

Maahan muuttaneiden työllisyys

Talouden heikko suhdanne vuonna 2023 lisäsi työttömyyttä myös maahan muuttaneiden ryhmissä. Suomen tavoitteena on lisätä työperäistä maahanmuuttoa aloilla, jotka kärsivät eniten työvoimapulasta.

Maahanmuutto-ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi puolittaa maahan muuttaneiden työttömyys vuoteen 2025 mennessä vuoden 2019 tasosta eli laskea työttömyysprosentti 16 %:iin. Maahan muuttaneiden työllisyystilanne on kuitenkin Päijät-Hämeessä heikkenemässä ja vuoden 2023 talouden taantuman takia tulee heikkenemään edelleen. Vuonna 2022 ulkomaalaisten työttömyysaste oli Päijät-Hämeessä 35,6 %. Vastaava luku oli koko maan osalta 28,3 %.

Taulukko 3 Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus (Tilastokeskus)



Esimerkkejä tehdyistä toimenpiteistä maahan muuttaneiden työllisyyden lisäämiseksi:

1. Yhteistyössä oppilaitosten, työvoimahallinnon sekä elinkeinoelämän kanssa suunnitellaan täydennyskoulutuspolkuja maahan muuttaneille.
 - Osallistuminen DuuniWork ja MagaDuuniWork messuille, asiakkaiden ohjaus messuilla,
 - Rahoitettu hankkeita (RAZOM), joissa mm. uraneuvontaa
 - Tarjotaan kotoutumiskoulutusta (TE-palvelut)
2. Vastataan koulutuksella työelämän tarpeisiin
 - Uusia koulutuksia toteutettu, esim. Kaupan alan koulutusta ukrainalaisille yhteistyössä ELYn ja Hämeenmaan kanssa.
 - On käynnistynyt kaksi hanketta ESME -malleja työpaikkojen ja maahanmuuttaneiden kohtaamisiin ja ELMA 2.0 -kohtaantojen rakentaminen monikulttuuristuvalla sosiaali- ja terveysalalla.
 - LAB vastaa koulutustarpeisiin mm. tarjoamalla sairaanhoitajakoulutusta maahanmuuttajille räätälöitynä. Koulutus sisältää vahvan suomen kielen tuen koko koulutuksen ajan.
3. Erilaisille oppijoille erilaista koulutusta esim. työpajoja. Yksilöllistä räätälöintiä koulutuksiin ja ohjauspalveluihin (yksilölliset tavoitteet/palvelutarpeen arviointi). Työelämään orientoituville nopea erillinen polku.
 - Tarjolla on työnhakutaitojen valmennusta maahanmuuttajille ja apua työnakuun myös suoraan kontaktoimalla yrityksiä, joihin asiakas olisi kiinnostunut työllistymään.
 - Lahden OSKE Lab -hanke (2021-2023) tarjosi Suomeen muuttaneille korkeakouluetuille ja korkeakouluopintoihin pyrkiville henkilökohtaista ohjausta, työpajoja, mentorointia sekä tietoa korkeakoulutuksesta.
4. Lisätään työelämää lähellä olevia palveluiden käyttöä (esim. palkkatuettu työ)
 - Tiedotettu palkkatuki- ja työkokeilumahdollisuuksista työnhakijoille ja työnantajille.
 - Työllistetty palkkatuettuja maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä, Tukirinki-hankkeessa mm. työnhakutaitojen ym. edistämistä, yhteistyö Ladecin ja Hartolan yrittäjät ry:n kanssa
5. Tarjotaan työnhakutaitojen valmennusta
 - Jokaiselle maahanmuuttajalle tehdään kotoutumissuunnitelma ja/tai alkukartoitus, jonka yksi osa-alue on työllisyys.
 - Heinolassa toimivan kotokoulutuksen sisältö on räätälöity jokaisen oppilaan tarpeiden ja taitojen mukaisesti.
 - Järjestetään yksilö- ja pienryhmäohjausta työn hausta ja työnhaun asiakirjoista
 - Järjestetty työnhakuinfotilaisuus ukrainan ja venäjän kieleillä ja yrittäjyysinfo ukrainan kielellä.
 - Työntantaja ja kansainvälisiä opiskelijoita yhdistetään toisiinsa niin opintojen, erilaisten tapahtumien kuin työjaksojenkin kautta.
6. Yrittäjyyden tukeminen
 - Yrittäjyyden mahdollisuus mukana kotoutumis- ja työllisyysuunnitelmissa.
 - Ladec tarjoaa neuvontapalvelua
7. Lisätään faktapohjaista viestintää maahan muuttaneista työelämässä

2.3 Parannamme yhteistyötä ja monipuolisia palveluja maahan muuttaneiden kotoutumisen tukemisessa

Kotoutuminen tapahtuu ensi sijassa paikallistasolla, kotoutujan omassa arjen toimintaympäristössä. Kotouttaminen koskee siten kaikkia kunnan eri toimialoja ja vaatii laaja-alaista yhteistyötä paitsi kunnan sisällä ja kuntien välillä, myös muiden toimijoiden kesken. Kuntien tarjoamat peruspalvelut varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisotyö, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä kolmannen sektorin osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävä toiminta ovat tärkeässä roolissa maahan muuttaneiden kotoutumisessa.

Toimintaympäristön muutokset: talouden laskusuhdanne, kuntien heikentynyt taloustilanne, Venäjän hybridi-vaikuttaminen (mm. Suomen itärajalalla) sekä voimaan tulleet lakiuudistukset haastoivat kuntien ja muiden toimijoiden maahanmuuttotyötä ja kotoutumisen edistämistä. Vuonna 2023 keskeisenä teemana oli ukrainalaisten siirtyminen vastaanottokeskuksista kuntiin ja siitä aiheutuva palvelutarpeen kasvu. Resurssien riittävyys muille kohderyhmille koettiin haasteelliseksi. Rajallisin resurssein tehtiin kunnissa tiivistä yhteistyötä maahanmuutosta vastaavien verkostossa. Maahan muuttaneiden ohjaus- ja neuvontapalveluita tarjosi Lahdessa sijaitseva Alueellinen integraatiopalvelupiste Alipsta. Sen palveluita rahoittivat kaikki Päijät-Hämeen kunnat sekä Myrskylä ja Pukkila. Lisäksi Alipi antoi neuvontaa ja ohjausta sekä konsultointipalveluja alueen viranomaisille, järjestöille sekä muille tahoille.

Hämeen ELY-keskus tekee yhteistyötä kuntien kanssa erityisesti osana pakolaisten vastaanoton sopimuksia ja kotouttamislain 37§:n mukaisia ELY:lle määriteltyjä kuntayhteistyön tehtäviä.

Esimerkkejä tehdyistä toimenpiteistä parannamme yhteistyötä ja monipuolisia palveluja maahan muuttaneiden kotoutumisen tukemisessa:

1. Kuntien välisen yhteistyön tiivistäminen: nimettyjen yhteyshenkilöiden säännölliset verkostotapaamiset.
 - Kuntien sisäiset ja väliset eri maahanmuuttotyön verkostot, toimintamallien kehittäminen monialaisesti ja yli kuntarajojen
 - Alipin yhteistyösopimukset kunnille menossa uudelleen tarkasteluun ja neuvotteluun International House Lahti -konseptiin liittyen.
2. Kuntien eri palvelualueiden ja hallintokuntien (mm. liikunta, nuoriso, kirjasto) entistä parempi mukaan saaminen (säännölliset palaverit) ja palvelujen valtavirtaistaminen ja kuntien henkilöstön osaamisen kehittäminen.
 - Kunnan eri toimialojen välinen yhteistyö ja säännölliset palaverit toteutuneet tiivistynyt erityisesti Ukraina-kysymyksissä.
 - Yhteistyötä maahanmuuttokysymyksissä on parannettu eri toimijoiden ja kuntien välillä mm. Sysmässä.
3. Palvelujen saavutettavuuden ja esteettömyyden kehittäminen, monikielisten palvelujen ja etäpalvelujen kehittäminen, toimijoiden viestinnän kehittäminen.
 - On kehitetty kunnan kotopalveluja.
 - Maahanmuuttajakoulutustyöryhmän toiminta jatkunut, kuntien välinen yhteistyö tiivistynyt Ukraina-kysymyksissä, mutta ei ehkä muissa. Vastaanottokeskusyhteistyötä parannettu.
 - Salpauksen koulutusten esittelyjä muissa oppilaitoksissa opiskeleville sekä lisätty kuntakokeilun omavalmentajille ja Päijät-Soteen työntekijöille.
 - Verkostoyhteistyötä tehty viranomaisen, kuntien, oppilaitosten jne. kanssa.

4. Osallistumismahdollisuuksien kehittäminen, kaikkien kuntalaisten osallisuuden ja hyvinvoinnin kehittäminen, osallisuuden vahvistaminen yhteisellä toiminnalla ja maahan muuttaneiden oman järjestötoiminnan ja aktiivisuuden lisääminen.
 - Järjestetty yhdistysiltoja Lahdessa.
 - Vahvistettu maahan muuttaneiden osallisuutta kutsumalla heitä toimijoina mukaan erilaisiin tapahtumiin ja järjestetty paikallisesti kielikoulutusta sekä kielikahvilatoimintaa.
5. Tarjolla olevien palvelujen ja hankkeiden tarjonnan kirkastaminen asiakkaalle, hajanaisen palvelukentän palvelutarjotin ohjaajille, erilaisten yhteisten työkalujen kehittäminen.
 - Palvelutarjotin ei ole toteutunut.
6. Kuntien hyvinvointisuunnitelmissa ja niitä koskevissa indikaattoreissa huomioidaan maahanmuuttoasiat
 - Maahanmuuttoasiat huomioidaan hyvinvointisuunnitelmassa ainakin osassa kuntia.

2.4 Edistämme maahanmuuttoa koskevan keskustelukulttuurin muutosta

Tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten vastaanotto oli Päijät-Hämeessä positiivista. Jonkin verran ukrainalaisia saapui maakuntaan vielä vuonna 2023. Vapaaehtoistoimijat, seurakunnat, yhdistykset ja monet muut tahot ovat järjestäneet ukrainalaisille erilaista tukea ja apua viranomaisten lisäksi. Myös työnantajien suhtautuminen ukrainalaisiin on ollut poikkeuksellisen positiivista ja moni heistä on myös työllistynyt. Maahan muuttaneiden työllistymisessä on kuitenkin monia haasteita ja erityisen haastavaa se on pakolaistaustaisilla maahanmuuttajilla yhtä lailla Päijät-Hämeessä kuin koko Suomessa.

Esimerkkejä toimenpiteistä maahanmuuttoa koskevan keskustelukulttuurin muutosta

1. Viestinnällä tuodaan esille, miten erilaisuus voi toimia myönteisenä voimavarana. Työnantajat nostavat esille onnistumistarinoita ja näkökulma siitä, mikä korvaa epätäydellisen kielitaidon.
 - On tuotu esiin hyviä esimerkkejä ja suunnitelmissa ns. kokemusasiantuntija-tyyppisiä luentoja ym. kouluille. Yrityksille on järjestetty järjestäneet keskustelutilaisuuksia yrityksille.
 - On jaettu tietoa onnistuneista rekrykoulutuksista.
2. Maahan muuttaneita pidetään esillä viestinnässä myös muulloin, kuin maahanmuutosta puhuttaessa
 - Salpauksen youtube-kanavalla Murra myytit maahanmuuttaneista duunissa videosarja ja muut materiaalit koottuna osaamisenpaikka.fi sivustolle. Viestintäyksikön toiminnassa huomioitu esim. kuvavalinnoilla monimuotoisuus.
 - Monikulttuurisuussimulaatio yhteiskunnan vastaanottavuuden edistämisessä -hankkeen (AMIF) tavoitteena oli lisätä ymmärrystä monikulttuurisuuden mahdollisuuksista ja haasteista keskittyen työllistymisen ja työllistämisen kysymyksiin simulaation ja vaikuttavan viestinnän kautta. Hankkeen tuottamat videot:
(<https://www.youtube.com/watch?v=j1SEVRxKFcw&list=PLnM5MNd7OwjJPYQZY-9EdfqVGkGNCpldy>) ja podcast-keskustelut (<https://www.salpaus.fi/podcast/joskus-pienikin-kielitaito-riittaa/>) murtavat myyttejä maahanmuuttajien työllistymiseen liittyen.

- Hämeen ELY:n toimesta on järjestetty Hyvien väestösuhteiden edistämisen -työpaja sekä Antirasismi -verkkokoulutus.
3. Perustetaan alueellinen maahanmuuttoasioiden foorumi, joka kokoaa yhteen maahan muuttaneita ja asiantuntijatahoja.
- Foorumia ei ole perustettu.

2.5 Kannamme vastuumme humanitaarisesta maahanmuutosta

Päijät-Hämeen kunnista Lahti, Heinola, Orimattila, Hollola, Kärkölä ja Hartola ovat tehneet ELY-keskuksen kanssa sopimuksen kiintiöpakolaisten ja myönteisen oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanottamisesta. Aktiivisesti pakolaisia sijoitetaan Lahteen, Orimattilaan, Hollolaan ja Heinolaan. Paikat täytetään Työ ja elinkeinoministeriön (TEM), Migrin ja ELY:n kanssa tehtävän suunnitelman mukaisesti.

Esimerkkejä toimenpiteistä kannamme vastuumme humanitaarisesta maahanmuutosta:

1. Kiintiöistä sopimista jatketaan ja kehitetään ELY-keskuksen ja kuntien välisessä yhteistyössä.
 - Kunnat ovat tehneet yleis- ja järjestämisvastuuta koskevat sopimukset ELY-keskuksen kanssa. Vaikkakin kiintiöasiat ovat kategorisesti sopimuksen ulkopuolella, on tilapäistä suojelua saavien asumisasiota edistetty kotikuntapaikan järjestämiseen saakka.
 - Lahdessa on järjestetty kulttuuriorientaatiokoulutusta arabian kielellä erityisesti pakolaisina tai turvapaikanhakijona saapuneille sekä järjestetty infoja ukrainalaisille tilapäisen suojelun saajille useista teemoista, mm. kuntaan siirtyminen (lupa-asiat, Kelan etuusasiat, asuminen, sotepalvelut, päiväkoito, esikoulu ja perusopetus, työllisyys, yrittäjyys jne.).
2. Kunnat ja PHHYKY sopivat yhteisistä käytännöistä, pakolaistaustaisten ja paperittomien palveluissa.
 - Seurakunnan diakoniatyö tukee humanitaarista maahanmuuttoa tukemalla perustarpeiden, kuten ruoan ja asumisen turvaamisessa. Tarjoamme asiakkaille palveluohjausta ja taloudellista apua, jotta asiakas selviää vaikeiden vaiheiden yli.
3. Tarjotaan faktatietoa ja ohjausta erityisesti vapaaehtoisille ja järjestöille, jotka toimivat pakolaistaustaisten ja turvapaikanhakijoiden kanssa.
4. Tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa turvapaikanhakijoiden työllisyyden lisäämiseksi.
 - Salpaus on järjestänyt Kotokunnan vastaanottokeskuksen asiakkaille suomen kielen opetusta.
 - Razom – Yhdessä – Together -hanke (ESR) tuki tilapäisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneiden työllistymistä Päijät-Hämeen alueella. Hankkeessa oli mukana 161 Ukrainan sotaa paennutta henkilöä.

3 Toimenpide-ehdotukset

Kunnissa on mietitty keskustelun tasolla mahdollisista yhteisresursoinneista esimerkiksi operatiivisen tason maahanmuuton ohjaustyössä. Tämä voisi edesauttaa yhteneväisten palveluiden rakentamista ja toimintojen yhteiskehittämistä. Kunnat ovat kuitenkin mittavien säästöpainojen alla ja pelkona on, että kaikki minimivaatimukset ylittävä toiminta on erityisen tarkan syynin alla.

International House Lahden toiminta käynnistyy. Tämä avaa mahdollisuuden uudelle kehittämissyhteistyölle. Samassa yhteydessä uusitaan kuntien kanssa tehdyt yhteistyösopimukset (vrt. Alipi).

Tulevaisuuden osaajat on yrityslähtöinen hanke. Elinkeinoelämän kanssa on kehitettävä edelleen yhteistyötä. Opiskelijoille olisi löydettävä harjoittelupaikkoja ja opinnäytetyön mahdollisuuksia entistä enemmän. Lahden OSKE Lab ja Razom -hankkeet mahdollistivat tiiviin yhteistyön kotoutumiskoulutuksen kanssa. Viesti korkeakoulutuksesta saatiin hankkeiden kautta kotoutujille jo varhaisessa vaiheessa. Tämä on tärkeää, jotta korkeakoulutetut pääsevät Suomessa nopeasti tarvitsemaansa (lisä)koulutukseen ja töihin. Tätä toimintaa pitää vahvistaa, vaikka vastaavia hankkeita ei olisi meneillään.

Perustetaan maahan muuttaneita ja asiantuntijatahoja yhteen kokoava maahanmuuttoasioiden foorumi lisäämään Päijät-Hämeeseen muuttaneiden vieraskielisten osallisuutta.

Lisätään edelleen toimenpiteitä, joilla saadaan yrityksiä mukaan edistämään maahanmuuttaneiden kotoutumista mm. työllistämällä heitä.

Edistetään edelleen maahanmuuttoa koskevan keskustelukulttuurin parantamista. Lisätään tietoisuutta monimuotoisen työyhteisön eduista.

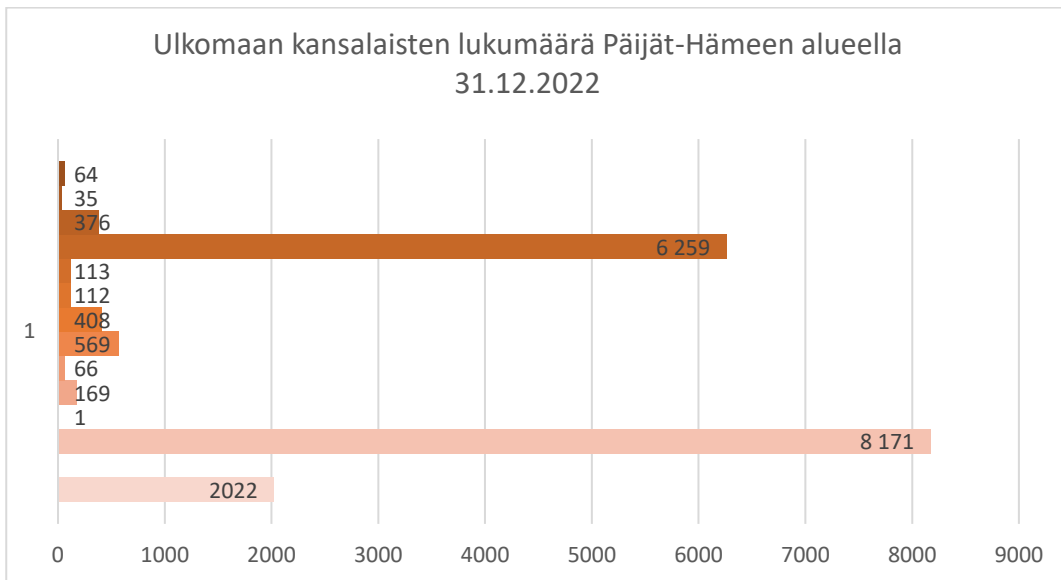
Jatketaan aktiivista hanketyötä maahanmuutto-ohjelman toteutumiseksi



Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Tilastokatsaus

Taulukko 1 Ulkomaan kansalaisten lukumäärä Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman alueella 31.12.2022 (Tilastokeskus, Väestörakenne)



Taulukko 2 Suurimmat ulkomaalaisten ryhmät Päijät-Hämeessä 3.12.2022 (Tilastokeskus, Väestörakenne)

